

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA

Érkezett: 2007 MAJ 11.

H/3032. számú

országgyűlési határozati javaslat

az elektronikus útdíjfizetési rendszer magyarországi bevezetéséről

Előadó: Dr. Kóka János
gazdasági és közlekedési miniszter

Budapest, 2007. május

Az Országgyűlés

...../2007. (.....) OGY határozata

az elektronikus útdíjfizetési rendszer magyarországi bevezetéséről

Az Országgyűlés az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 22. § (2) bekezdése alapján megadja a felhatalmazást a megtett úttal arányos, elektronikus útdíjfizetési rendszer (ED) Magyarországon történő bevezetéséhez kapcsolódó közbeszerzési eljárás megkezdéséhez az alábbiak szerint:

1. A közbeszerzési eljárás ajánlatkérője és a szerződést kötő fél:

A Magyar Állam képviseletében a gazdasági és közlekedési miniszter által felhatalmazott Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ.

2. A közbeszerzési eljárás célja:

Az arányosabb felhasználói teherviselés megvalósítása, az EU vonatkozó irányelveinek történő megfelelés és a gyorsforgalmi úthálózat finanszírozásának korszerűsítése érdekében a megtett úttal arányos, elektronikus útdíjfizetési rendszer Magyarországon történő bevezetése.

3. A közbeszerzési eljárás tárgya:

A megtett úttal arányos díjfizetést lehetővé tevő, elektronikus útdíjfizetési rendszer megvalósítása a 3,5 tonna megengedett össztömeget meghaladó gépjárművek és járműszerelvények (az úgynevezett J2, J3 és J4 kategóriájú járművek) körére az autópályákon, autóutakon és az országos főutak egyes elemein, azaz a hazai gyorsforgalmi úthálózaton, a párhuzamos utakon és a fontosabb egyéb tranzitutakon, 5 éves futamidejű szolgáltatási szerződés keretében.

4. A közbeszerzés értéke:

A megtett úttal arányos elektronikus útdíjfizetési rendszer megvalósításához kapcsolódó állami kötelezettségvállalás formája a magánbefektetőnek fizetendő szolgáltatási díj, amelynek 2007-es árakon számított teljes értéke nem haladhatja meg a 69,3 Mrd forintot, tartalmazva a projekthez szükséges valamennyi

beruházás és az 5 éven keresztül történő üzemeltetés költségeit. Az elektronikus útdíjfizetési rendszerhez kapcsolódó ellenőrzési-behajtási feladatokat szolgáltatási díj fejében az Állami Autópálya Kezelő Zrt. (ÁAK) látja el 5 éven keresztül, amelynek 2007-es árakon számított teljes értéke nem haladhatja meg a 23,5 Mrd forintot. Az ellenőrzési feladatok ellátásában a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága is közreműködik az ÁAK eszközeinek igénybevételével.

5. A közbeszerzési eljárás időzítése:

A közbeszerzési eljárás megkezdése az Országgyűlés felhatalmazása után 2 hónapon belül történik meg. A szerződéskötés határideje 2007. december 31.

6. Tájékoztatás:

A közbeszerzési eljárás eredményéről a Kormány az Országgyűlést a közbeszerzés eredményhirdetését, illetve a közbeszerzés eredményeként megkötött szerződés aláírását követő 30 napon belül tájékoztatja.

INDOKOLÁS

A megtett úttal arányos elektronikus díjfizetési rendszer bevezetésének indokai gazdasági és politikai/társadalmi jellegűek. A legfontosabb gazdasági jellegű érv a díjfizetési rendszer módosítása mellett, hogy a jelenlegi matricás rendszerben a díjbevétel mértéke erősen korlátozott, ezzel a rendszerrel a folyamatosan növekvő hálózat üzemeltetése, fenntartása, fejlesztése és finanszírozása belátható időn belül lehetetlenné válik. További kiemelkedő indok, hogy a hatályos EU „interoperabilitási irányelvnek” megfelelően várhatóan 2010 közepére a megtett úttal arányos díjat szedő hálózatokon a 3,5 tonna feletti járművel közlekedő úthasználók számára biztosítani kell az elektronikus díjfizetés lehetőségét és ezt a lehetőséget várhatóan 2012 közepétől minden jármű-kategóriában biztosítani kell.

Technológiai megoldását tekintve a használattal arányos díjak beszedését tehát kizárólag olyan készülékekkel lehet végezni, amelyek a megtett úttal arányos úthasználati díjat elektronikus módon regisztrálják, számítják és számlázzák. A díjszedési rendszernek biztosítani kell a díjköteles járművekre kivetett úthasználati díjak mértékének megkülönböztetését a gépjármű tengelyeinek száma (2, 3, 4+); a díjfizetés helye; a megtett útszakasz hossza; az úthasználat időpontja, díjfizetési kötelezettség/mentesség; és a későbbiekben a járművek környezetvédelmi alkategóriába sorolása szerint. A rendszer bevezetése mellett gondoskodni kell egy, a díjfizető rendszerrel integrált, zárt rendszerben működő ellenőrzési rendszerről is.

A díjszedési rendszer bevezetésébe a jelenleg is működő, és a 3,5 tonna megengedett összes tömeg alatti járművek esetében opcionálisan fenntartandó, elektronikus regisztrálás alapján működő átalánydíjas, matricás rendszert műszakilag és szervezetenként is integrálni kell.

A javaslat megvalósítása magánbefektetők bevonásával történne oly módon, hogy a magánbefektető vállalja az ED-rendszer kialakításához szükséges eszközrendszer kiépítését (és egyben a teljes kivitelezési kockázatot), valamint a rendszer üzemeltetését (és a rendelkezésre állási kockázatot) 5 éven át. A magánbefektetőt (ED-szolgáltató) a szerződés futamideje alatt szolgáltatási díj illeti meg, amelynek 2007. évi árakon számított teljes értéke 69,3 Mrd Ft. Az eszközökre a futamidő alatt a Magyar Államnak vételi opciója van, illetve a

futamidő végén névleges értéken kerülnek állami tulajdonba. A magánbefektető kiválasztása közbeszerzési eljárással történik.

Az ED-rendszer ellenőrzésére a matricás rendszer ellenőrzését jelenleg is végző, így költségelőnyvel is rendelkező Állami Autópálya Kezelő Zrt. (ÁAK) kap megbízást, szolgáltatási díj ellenében, amelynek 2007. évi árakon számított teljes értéke 23,5 Mrd Ft. Az ÁAK a Kbt. 10. §-a alapján az ED közbeszerzési eljárásába nem vonható be. Az ÁAK az ellenőrzési infrastruktúra beszerzését az ED-szolgáltató kiválasztása után, a technológia ismeretében teszi meg. Az ellenőrzési megbízásra vonatkozó állami kötelezettségvállalás mértéke nemzetközi összehasonlító adatok alapján kerül ellenőrzésre. Az ellenőrzés minőségbiztosítását szolgálja, hogy az ellenőrzési feladatok ellátásában a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága is közreműködik az ÁAK eszközeinek igénybevételével.

Tekintettel arra, hogy a határozati javaslatban olyan rendelkezésre állási díjfizetési kötelezettség kerül meghatározásra, amelyet az állam a szolgáltatási szerződés lezárultáig - várhatóan 5 éven át - tartozik teljesíteni a szolgáltatónak, és mivel az ebből fakadó állami kötelezettségvállalás mértéke meghaladja az 50 milliárd Ft összeget, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 22. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési eljárás megkezdéséhez a Kormánynak az Országgyűlés felhatalmazását kell kérnie.